

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۲	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲	پژوهشگاه انسانی و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره								
۱	به خاطر بیاورید. ۱- جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- نشریات قدیمی، منبع پژوهشی ارزشمندی در مطالعات تاریخ معاصر محسوب می شود. ب- ویلهلم دوم، فرمانروای پروس به کمک صدراعظم خود بیسمارک، سرمایه های آلمانی را متعدد کرد. ج- اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت المقدس با آزاد سازی خرمشهر رقم خورد.	۰/۷۵								
۲	(۲) کدام یک از شخصیت های سمت چپ با گزینه های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table border="1"> <tr> <td>۱) خاوری شیرازی</td> <td>الف- تاریخ نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.</td> </tr> <tr> <td>۲) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه</td> <td>ب- در زمان چه کسی ترجمه آثار اروپایی در ایران به تدریج آغاز شد؟</td> </tr> <tr> <td>۳) عباس میرزا</td> <td>ج- این مورخ، گام های بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت.</td> </tr> <tr> <td>۴) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده</td> <td></td> </tr> </table>	۱) خاوری شیرازی	الف- تاریخ نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.	۲) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	ب- در زمان چه کسی ترجمه آثار اروپایی در ایران به تدریج آغاز شد؟	۳) عباس میرزا	ج- این مورخ، گام های بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت.	۴) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده		۰/۷۵
۱) خاوری شیرازی	الف- تاریخ نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.									
۲) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	ب- در زمان چه کسی ترجمه آثار اروپایی در ایران به تدریج آغاز شد؟									
۳) عباس میرزا	ج- این مورخ، گام های بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت.									
۴) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده										
۳	(۳) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۰/۲۵) (روسیه - انگلستان- صفویه - افشاریه) الف- در دوره قاجار، با سازیزیر شدن کالاهای اروپایی به ویژه محصولات صنعتی، صدمات شدیدی به صنایع ایران وارد شد. ب- به علت آشفتگی سیاسی و اجتماعی کشور پس از امکان رشد و ترقی هنر و معماری دور از انتظار بود.	۰/۵								
۴	(۴) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- بعد از پایان جنگ جهانی اول و فروپاشی امپراتوری عثمانی، کدام منطقه زیر نظر انگلستان قرار <u>نگرفت</u> ؟ ۱- عراق ۲- اردن ۳- لبنان ۴- فلسطین ب- کدام یک از قراردادهای زیر به ترتیب تاریخی بین ایران و روسیه بسته شد؟ ۱- گلستان- ترکمنچای ۲- ترکمنچای- گلستان ۳- آخال- گلستان ۴- آخال- ترکمنچای	۰/۵								
۵	(۵) به سوالات زیر پاسخ کوچک دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- سیاحت نامه ابراهیم بیک اثر کیست? ب- در زمان کدام پادشاه قاجار، با ورود محصولات جدید کشاورزی به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد؟	۰/۵								
۶	(۶) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۰/۷۵ نمره) الف- نهضت بازگشت ادبی: ب- بریگاد قراق	۱/۵								
۷	(۷) مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- علت قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را با قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ مقایسه نمایید. ب- محدوده جغرافیایی قرارداد دارسی را با قرارداد ۱۹۳۳/۱۳۱۲ ش، مقایسه کنید.	۲								
ادامه سوالات در صفحه دوم»										

ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۲	نام و نام خانوادگی:
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲ http://aee.medu.gov.ir	موز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۸	- اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، علت فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ م، چه بود؟ (ذکر دومورد کافی است) ب- به نظر شما، چرا رضا شاه به آلمان گرایش یافت؟	۲
۹	- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف- مردم الجزایر به فرماندهی چه کسی بر ضد ارتش فرانسه به مبارزه برخاستند؟ (۰/۲۵) ب- در اوخر دوره قاجار، دولت عثمانی با چه شعاعی بخشی از اندیشمدن ایرانی را به سوی خود جلب کرد؟ (۰/۵) ج- موارد بی اعتمایی محمد علی شاه را نسبت به مشروطه و مشروطه خواهان بنویسید. (دو مورد، هر مورد ۰/۵) د- نخستین مرحله برنامه های اصلاحی حکومت پهلوی در دوران نخست وزیری علی امینی با چه عنوانی آغاز شد؟ (۰/۵) ر- دولت مصدق برای مقابله با تهدید ها و تحریم های اقتصادی انگلستان، چه برنامه ای را اجرا کرد؟ (۰/۵) و- کدام یک از شهرها و روستاها در طول جنگ تحملی مورد حملات شیمایی رژیم بعثی عراق قرار گرفتند؟ (۰/۷۵)	۳/۵
۱۰	- گاربست شواهد و مدارک تاریخی متن زیر را بخوانید و به پرسش های داده شده پاسخ دهید. (هر مورد ۰/۵ نمره) نهضت چنگل قیام مردمی بود که از جنگل های گیلان آغاز شد و به مدت هفت سال به رهبری میرزا کوچک خان ادامه یافت. میرزا یک مرد مذهبی تمام عیار بود و هیچ گاه واجباتش را ترک نمی کرد. او به اشعار فردوسی علاقه خاص داشت. میرزا در آستانه انقلاب مشروطیت در رشت دست به حرکت های انقلابی زد؛ در جریان حرکت های مشروطه خواهان شمال برای سرنگونی محمد علی شاه، دلاوری های بسیار از خود نشان داد و همراه با مشروطه خواهان به تهران رفت. او در جریان جنگ جهانی اول و اشغال ایران توسط روس و انگلیس، به فکر برپا کردن یک نهضت مسلحانه افتاد. اهداف او و یارانش عبارت بود از: اخراج نیروهای بیگانه، رفع ناامنی و بی عدالتی، مبارزه با خودکامگی و استبداد. الف- میرزا کوچک خان در چه جریانی دلاوری های بسیار از خود نشان داد؟ ب- اهداف میرزا کوچک خان و یارانش را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۱	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	۱
۱۲	علت تسخیر سفارت امریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟	۱
۱۳	چرا آلمان در نخستین سال های پس از جنگ جهانی اول شرایط اقتصادی وخیمی داشت؟	۱
۱۴	واکنش نمایندگان مجلس شورای ملی را، در قبال واگذاری موافقت نامه امتیازنفت شمال به شوروی بنویسید؟	۱
۱۵	اقامت چند ماهه امام خمینی در فرانسه دو نتیجه مهم برای انقلاب داشت، آن ها را بنویسید.	۱
۱۶	در فاصله میان دو جنگ، جهان و به ویژه کشورهای اروپایی گرفتار چه مسائل و مشکلاتی شدند؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۷	یکی از مهم ترین توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی علیه جمهوری اسلامی ایران، نفوذ می باشد، آن را شرح دهید.	۱
۲۰	نقش و تأثیر معلمان و دانش آموزان را در هشت سال دفاع مقدس بررسی کنید. «پاینده و پیروز باشید.»	جمع نمره

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲		
نمره	راهنمای تصحیح		
ردیف			
۰/۷۵			به خاطر بیاورید.
			۱- جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)
	الف- صحیح درس ۱ ص ۱۲	ب- غلط درس ۶ ص ۸۱	ج- صحیح درس ۱۲ ص ۱۵۴
۰/۷۵			۲) کدام یک از شخصیت های چپ با گزینه های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)
	الف- ۴ میرزا فتحعلی خان آخوند زاده. درس ۱ ص ۵	ب- ۳ عباس میرزا درس ۱ ص ۳	ج- ۲ محمدحسن خان اعتمادالسلطنه درس ۱ ص ۵
۰/۵			۳) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵)
	الف- انگلستان درس ۴ ص ۵۰	ب- صفویه درس ۲ ص ۲۳	
۰/۵			۴) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)
	الف- گزینه ۳ لبنان	درس ۶ ص ۸۶	ب- گزینه ۱ گلستان - ترکمانچای درس ۳ صص ۴۲-۴۳
۰/۵			۵) به سوالات زیر پاسخ گوته دهید. (هر مورد ۰/۲۵)
	الف- حاج زین العابدین مراغه ای درس ۵ ص ۶۳	درس ۴ ص ۵۲	ب- ناصرالدین شاه درس ۲ ص ۵۲
۱/۵			۶) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۰/۷۵ نمره)
	الف - شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان «نهضت بازگشت ادبی» یاد کرده اند.	درس ۲ ص ۲۲	
	ب - ناصرالدین شاه امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفه ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد. (کلید واژه: تشکیلات نظامی منظم و منسجم - فرماندهی افسران روسی - نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنتی - دفع شورش ها و اعتراض های داخلی - اشاره به هر مورد نمره داشود)	درس ۳ ص ۴۰	
۲			۷) مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)
	الف- قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱: مخالفت با نخست وزیری قوام (یا حمایت از نخست وزیر دکتر مصدق) (۰/۵)	درس ۹ ص ۱۲۲	درس ۹ ص ۱۲۲
	ب- محدود جغرافیایی قرارداد دارسی: کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران (۰/۵)	درس ۱۰ ص ۱۳۰	درس ۱۵ خرداد ۱۳۴۲: اعتراض به دستگیری امام خمینی (۰/۵)
۲			۸- اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره)
	الف- مشکلات اقتصادی و سیاسی در شوروی، به مرور زمان اعتراضات مردمی را افزایش داد و بلوک غرب نیز با استفاده از دستگاه رسانه ای خود به آن ها دامن می زد. رهبران شوروی سعی کردند تا با انجام اصلاحاتی این اعتراضات را مهار کنند ولی در نهایت در ۱۹۹۱م، این اتحاد فرو پاشید و به دنبال آن بلوک شرق از صفحه تاریخ محظوظ شد. خراب شدن دیوار برلین نماد این فرو پاشی است. (کلید واژه: مشکلات اقتصادی-مشکلات سیاسی- اعتراضات مردمی- تبلیغات دستگاه رسانه ای غرب- خراب شدن دیوار برلین) (ذکر دومورد کافی است)	درس ۸ ص ۱۱۱	ب- هم زمان با آغاز سلطنت رضا شاه، انگلیسی ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مشکلات جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یاد شده بگاهند و با این همکاری مانع از افتادن آلمان ها به دام کمونیست شوند. از نظر انگلیسی ها بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاست مداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه خوش دستور دهند تا امکان فعالیت های تجاری و صنعتی آلمان در این کشورها فراهم سازند؛ به همین دلیل، رضا شاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه های آلمانی گشود. (کلید واژه: تقویت کشور آلمان- جلوگیری از گسترش

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲		
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره	کمونیست - ورود سرمایه های آلمان به ایران) (ذکر دومورد کافی است) درس ۷ ص ۹۸		
۳/۵	<p>۹- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزایا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:</p> <p>الف- امیر عبدالقدار (۰/۲۵) درس ۶ ص ۷۹ ب- شعار «اتحاد اسلام» (۰/۵) درس ۳ ص ۴۶</p> <p>ج- در مراسم تاجگذاری، نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد. ۲- خودداری از امضای متمم قانون اساسی (دو مورد، هر مورد ۰/۵) درس ۵ ص ۶۹-۷۰</p> <p>د- برنامه اصلاحات ارضی (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۲۷ ر- برنامه اقتصاد بدون نفت (۰/۵) درس ۹ ص ۱۲۲</p> <p>و- شهر سرداشت در استان آذربایجان غربی، روستای زرده از توابع شهرستان دالاهو در استان کرمانشاه و شهر حلبچه در کردستان عراق. (سه مورد هر مورد ۰/۲۵) درس ۱۲ ص ۱۵۵</p>		
۱	<p>۱۰- گاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>الف- در جریان حرکت های مشروطه خواهان شمال برای سرنگونی محمد علی شاه درس ۷ ص ۹۳</p> <p>ب- اخراج نیروهای بیگانه، رفع نامنی و بی عدالتی، مبارزه با خودکامگی و استبداد.(ذکر دو مورد کافی است)</p>		
	تفسیری: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱	<p>۱۱- آنان علت این اقدام را تداوم دشمنی ها و توطئه های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و دخالت ها در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمد رضا شاه پهلوی برای سفر به آن کشور اعلام کردند. (ذکر دو مورد کافی است) درس ۱۱ صص ۱۴۰-۱۳۹</p>		
۱	<p>۱۲- زیرا علاوه بر خرابی های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داد و محکوم به پرداخت غرامت سنگین شده بود. (ذکر دو مورد کافی است) درس ۸ ص ۱۰۰</p>		
۱	<p>۱۳- نمایندگان مجلس نه تنها موافقت نامه مذکور را رد کردند (۰/۵) بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی ها ممنوع کردند. (۰/۵) درس ۹ ص ۱۱۸</p>		
۱	<p>۱۴- ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبہ و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می کردند. (۰/۵) - امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد. (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۳۶</p>		
۱	<p>۱۵- مهم ترین این مسائل صلح ناپایدار و ناخشنودی از قرارداد صلح و رسای، ضعف جامعه ملل، بحران اقتصادی و ظهور حکومت خودکامه تک حزبی و نظامی گرا بود. (ذکر دو مورد کافی است) درس ۸ ص ۹۹</p>		
۱	<p>۱۶- نفوذ یکی از روش های ورود به جبهه مقابل در جنگ نرم است، روشی خاموش و تدریجی و در بسیاری از موارد هدف مورد نفوذ، بدون آنکه خود بفهمد طعمه دشمنان قرار می گیرد. (۰/۵) هزینه نظامی در این روش، به شدت کاهش پیدا کرده و مهم تر از همه، دشمن هیچگاه به شکل واضح و روشن آشکار نمی شود و به همین دلیل شناسایی و طرد نمی شود. (۰/۵) درس ۱۱ ص ۱۴۵</p>		
۱	<p>۱۷- معلمان و دانش آموزان نقش چشمگیر و تأثیرگذاری در هشت سال دفاع مقدس داشتند. در آن سال ها جبهه های جنگ شاهد حضور صدھا هزار دانش آموز و معلم ایرانی بود که برای دفاع از کیان نظام اسلامی و سرزمین مادری به جبهه رفتند و در سنگرهای نیز از درس و مشق غافل نماندند. در طول دفاع مقدس حدود ۲۵۰۰ معلم و نزدیک به ۳۶۰۰۰ دانش آموز به شهادت رسیدند و هزاران نفر هم جانباز، اسیر و جاودا لاثر شدند. درس ۱۲ ص ۱۶۰</p>		
۲۰	جمع نمره «پاینده و پیروز باشید.»		